

El Servei de Responsabilitat Professional observa un increment del 5% en el nombre de reclamacions contra els metges

JOSEP ARIMANY,
director del Servei de
Responsabilitat Professional

Es manté la tendència iniciada l'any 2008 de disminució, en percentatge, dels litigis judicials, tant en relació amb les demandes civils com amb les denúncies penals, i les reclamacions extrajudicials arriben a xifres properes al 60%

A Catalunya disposem d'un model propi de Responsabilitat Civil Professional mèdica (RCP) els antecedents del qual es remunten a l'any 1986, quan el Col·legi de Metges de Barcelona (COMB) va contractar amb l'asseguradora Winterthur una pòlissa de responsabilitat civil professional amb la incorporació de l'Administració sanitària dos anys més tard (1988).

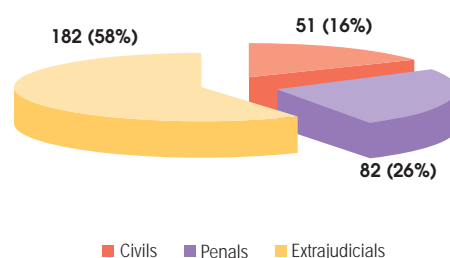
L'any 1993, són el mateix Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) i el Servei Català de la Salut els que conjuntament i coordinadament, després d'una exhaustiva anàlisi de la modalitat asseguradora sanitària a Catalunya i de manera proporcional a la seva càrrega de sinistres, contracten la pòlissa de RCP amb l'asseguradora Winterthur.

Neix així l'anomenat model català de responsabilitat civil professional, un model de cobertura i gestió de la responsabilitat civil sanitària capdavanter no només a l'Estat espanyol sinó també a Europa i que, avui, continua sent referència entre el col·lectiu sanitari, amb uns 24.000 facultatius assegurats.

Una de les característiques més destacades d'aquest model és que el Servei de Responsabilitat Professional del CCMC (SRP), ubicat al COMB, assumeix, per delegació de la companyia asseguradora, la gestió, la tramitació i la defensa de totes les reclamacions, i ofereix al facultatiu un tracte

directe i personalitzat a través de personal altament especialitzat (11 advocats especialitzats en RCP sanitària, 4 metges legistes i valoradors del dany corporal i més de 120 perits triats entre els facultatius de més renom de les diferents especialitats). Són aquests professionals els encarregats de valorar, amb la col·laboració dels metges, les reclamacions presentades i definir en cada cas l'estratègia que cal seguir. Concretament, tots aquells expedients que són considerats de risc a priori se sotmeten a una primera comissió –la Comissió

Tipologia de sinistres oberts durant el 2012

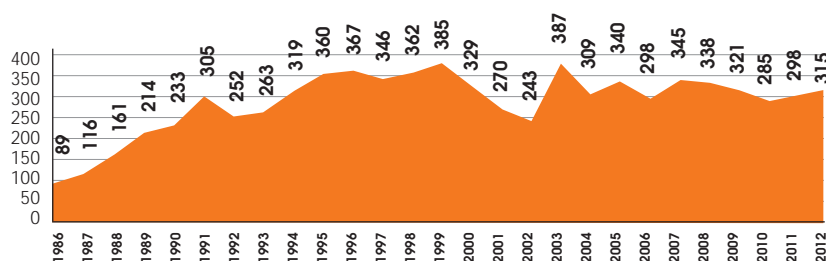
Font: Servei de Responsabilitat Professional, Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

Tècnica, integrada per representants de l'SRP i de la companyia asseguradora–, encarregada de valorar de nou el cas i decidir si és possible o no defensar-lo. En cas que s'acordi la impossibilitat de defensar l'assumpte, aquest s'eleva a una segona comissió –la Comissió de Seguiment, integrada per representants de l'SRP, del CatSalut i de la companyia asseguradora–, encarregada de valorar definitivament el cas i, si escau, autoritzar una xifra econòmica per intentar arribar a un acord amb el pacient.

Tota aquesta gestió es fa amb un elevat estàndard de qualitat que ens ha permès renovar per tres anys més la certificació ISO 9001:2008 per la DEKRA Certification Stuttgart, certificat que vam obtenir per primera vegada al setembre del 2009.

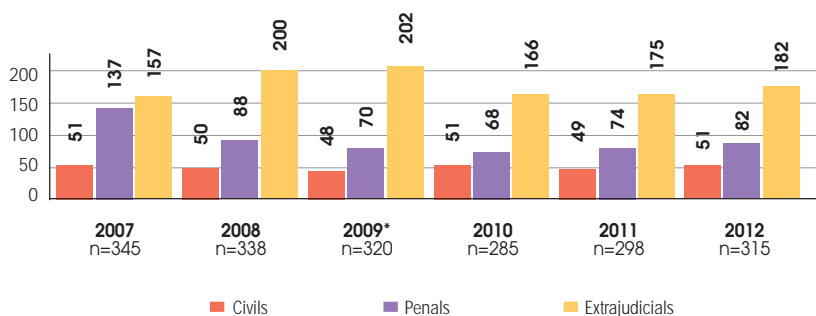
Evolució del nombre de sinistres de 1986 a 2012

Nombre total d'expedients: 7.850. Winterthur i Zurich

Comparativa dels sinistres oberts (2007-2012)

Expedients de Zurich. *El 2009 es declara un sinistre contenciós administratiu.

Font: Servei de Responsabilitat Professional, Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

Evolució de les xifres

Durant l'any 2012 hem observat un increment del 5% en el nombre de reclamacions presentades contra els metges, el que ens situa en xifres similars a les del 2009. Creiem que la causa principal que explica aquest increment és el context de crisi econòmica dels darrers anys, que ha afectat especialment el sector sanitari (vegeu gràfic).

En tot cas, es manté la tendència iniciada l'any 2008 de disminució, en percentatge, dels litigis judicials, tant en relació amb les demandes civils com amb les denúncies penals, i les reclamacions extrajudicials arriben a xifres properes al 60% (vegeu gràfic).

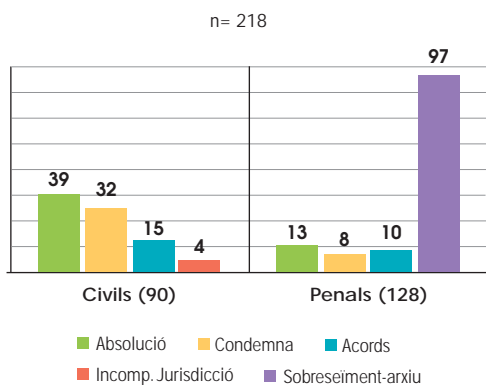
Que els pacients i els seus advocats optin majoritàriament per la via extrajudicial representa un benefici per al metge, que no ha de passar per la desagradable situació de ser jutjat per un tribunal, i significa que la feina duta a terme per l'SRP és >

< valorada positivament pels ciutadans i els professionals del sector, que confien en el nostre criteri a l'hora de resoldre les seves reclamacions.

Cal destacar també que es manté la tendència a la baixa de les denúncies penals, que passen de representar al voltant del 60% del total de les reclamacions presentades l'any 2002, al 26% actual. No obstant això, haurem d'esperar els propers mesos per analitzar l'impacte que tindrà sobre aquest comportament la nova regulació sobre taxes judicials aprovada pel Govern espanyol a principis d'aquest any.

Resolució dels sinistres declarats segons sentència. Any 2012

Font: Servei de Responsabilitat Professional. Consell de Col·legis de Metges de Catalunya.

Finalment, cal mencionar també com a dada molt positiva que l'any passat es van resoldre 128 assumptes penals que estaven en curs, dels quals el 86% van ser arxius i sentències absolutòries. Les absolucions representen en via civil un 39% del total i superen, per segon any consecutiu, les sentències condemnatòries. ■

Edifici del COMB.

El Departament d'Interior i el COMB signen un conveni de col·laboració per a casos d'agressions a metges

JOSEP ARIMANY,
director de l'Àrea de Praxi del COMB

MIGUEL GÓMEZ ALARCÓN,
assessor jurídic i de seguretat de la Unitat Integral de Violència Contra el Metge

Felip Puig, conseller d'Interior, i Miquel Vilardell, president del COMB, en l'acte de signatura del conveni, 30 de maig de 2012.

La Unitat Integral de Violència Contra el Metge (UIVCM), adscrita a l'Àrea de Praxi del COMB, ha continuat durant el 2012 amb les seves funcions de suport jurídic i de seguretat als col·legiats víctimes d'incidents violents en l'exercici de la seva activitat professional. Com a balanç anual cal destacar que, en el darrer any, s'han gestionat 44 incidents comunicats per metges al COMB (3-4 al mes). La xifra total d'expedients del 2012 és inferior als dos anys anteriors: 53 l'any 2011 i 46 l'any 2010.

El Col·legi de Metges de Barcelona demana tolerància zero amb les agressions a l'àmbit sanitari

A principis d'any, l'Àrea de Praxi va realitzar una enquesta de satisfacció del procés d'atenció de la UIVCM. Els 69 col·legiats que foren atesos a la unitat durant el 2011 (44 nous casos del 2012 més 25 de pendents d'anys anteriors) consideren que l'atenció prestada fou àgil (63%) o bastant àgil (37%). Els enquestats manifesten que el tracte personal rebut fou molt satisfactori (73,3%) o satisfactori (26,7%) i que l'atenció rebuda pels advocats designats per al seu cas fou molt satisfactòria (77%) o satisfactòria (23%), i valoren de forma molt positiva l'assistència de suport personal al facultatiu.

Quant a les relacions institucionals, Felip Puig, conseller d'Interior, i Miquel Vilardell, president del COMB, van signar, el 30 de maig de 2012, un acord de col·laboració entre ambdues institucions amb la finalitat d'estreñer la col·laboració en la lluita contra les agressions als metges en el lloc de treball. L'objectiu d'aquest acord és la designació d'una persona interlocutora del cos de Mossos d'Esquadra i del responsable de la UIVCM, que col·laboraran en els casos que es considerin de risc i greus en què sigui víctima un metge. A més, s'analitzaran periòdicament els casos gestionats amb la intenció de fer un seguiment de les intervencions judicials i administratives.

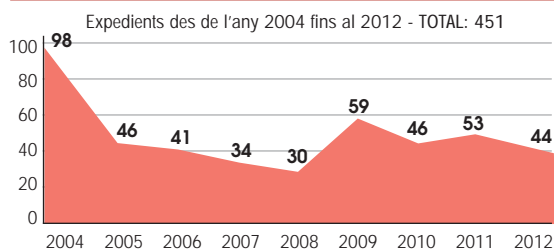
També s'han intensificat les relacions amb la Fiscalia Superior de Catalunya, amb el fiscal interlocutor, que s'ha traduït en la intervenció directa d'aquesta en els casos més greus.

Al videoblog del president, Miquel Vilardell va explicar als col·legiats, al març de 2012, les diferents accions del COMB en matèria de prevenció d'agressions i va demanar tolerància zero amb les agressions en l'àmbit sanitari.

S'ha donat difusió de la gestió d'incidents en una sessió al COMB i s'han presentat comunicacions en congressos nacionals i internacionals. També s'han publicat articles a la *Revista Espanola de Medicina Legal* i a *Diario Médico*.

En conclusió, la UIVCM s'ha consolidat com una eina fonamental per donar suport al col·legiat en cas de ser víctima d'una agressió en el lloc de treball. ■

Violència contra els metges en el lloc de treball

Font: Àrea de Praxi, COMB.